

De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu

Drużbicki, Kaspar Coloniæ, 1721

Consid. 13. Virtus solidatur amore, usu, frequentiâ orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-60934

DIES V.

De instrumentis ac mediis solida atque solidanda virtutis. I. Amore usuque Orationis. 2. Amore, curâ, usu gratia Dei. 3. Amore & imitatione Christi ac Beatissima Virginis.

CONSIDERATIO XIII.

Virtus solidatur amore, usu, frequentia

n :

no

tis

tis

us o-

15.

u-

rn?

nâ

12

il-

il,

Am occasiones virtutis solidæ consideravimus: sequitur, ut ejusdem instrumenta & media, quibus paretur, quibusve solidetur, & denique quibus utatur ipsa,

consideremus.

Atque primo loco ponimus considerandam orationem, meditationem, contemplationem: sive illa sit vocalis, sive mentalis; sive illa sit longior sive brevior; sive illa sit cum affectu ex discursibus præviis nato, sive sit parca in discursibus, sed more comtemplativorum, delectabili & gustativo intuitu, Deo & Dei bonis fruatur, purificetur, similior Deo evadat. Hanc orationem dicimus esse instrumentum singulare, aptissimumque medium Virtutis solidæ, & etiam solidandæ: sed ita, si ametur famelicè, si ejus labor, (qui non levis est) vincatur & devoretur strenuè, si denique frequentetur, quoad hæc vita patitur, assiduè.

G

leitur

Igitur qui virtutem solidam habet, aut habete vult, Orationem amet & frequentet. In usu enim crebro Orationis sic solidatur virtus, ut sub igne, incude, & malleo ferrum. Nesciunt vulgo homines pretium & essicaciam & necessitatem orationis sed &, si qui illud norunt, speculative id magis quam practice; cognitione, non essicacitate. Quod si etiam reperiantur aliquantum multi, qui usum orationis ament, & re ipsa habeant; sunt tamen paucissimi, qui ejus laborem devorent, ac in eo perseverent.

Quid de Oratione sentiendum sit amatoribus

folidæ virtutis, explico his Capitibus.

ti, nec ullo modo aut negligi, aut negligenter confici, aut de tempore in tempus transferri, aut ejus tempora decurtari, aut ad eam animo non famelico, sed veluti ad rem usitatam, & non planè sum mè necessariam accedi. Tam obstinatè debet amari oratio, quam obstinatè illam exigit Deus & præcipit Christus, quam obstinatè illa indiget inexhausta nostræ ad omnia insufficientiæ abyssus. Hæc qui considerabit, orationis usum etiam laboriosissimum non resugiet, immo verò hacinter alias ad orandum præparatione utetur, ut oraturus, samem desideriumque in se orandi exsuscitet.

2. est: Quandocunque potes, ora: potes diù? diù ora: potes breviter? breviter ora: potes dormiendo? etiam dormiendo ora: (sed non orando dormi) omni tempore aut benefac aut ora, sic implebis illud:

illud: Oportet semper orare, & nunquam desicere. Lucæ 18. 1:

3. Plus sunt amandæ (quia plus proficuæ)Orationes quæ Illuminant, quæ ex reflexione super præsentem quotidianamque vitam fiunt; quæ intellectu convicto, etiam voluntatem seque compellunt, & proponere agenda vel vitanda cogunt : quam illæ, quæ in affectibus ut plurimum sunt positæ; & luminis, veritatisque convincentis nihil in intellectu relinquunt, quo deinceps anima regatur. Quare qui per orationem virtutem solidam quærit, ita oret, ut in oratione sua se sibi quotidie ob oculos ponat; defectus suos, profectus suos inspiciat; occasiones, loca, tempora, personas, causas lapsuum suorum intueatur; atque individua & circumstantiis circumscripta proposita; tam vitandorum defectuum, quam exercendarum virtutum faciat; facta, Deo, & gratiæ Dei auxilianti, Sanctorumque suffragiis commendet, & efficaciam petat. Quanta hinc ad animam bona sequantur, expertus sciet optime. Ea propter quodeunque vitium ex tua cupies anima evulsum, illud modo prædicto oratione quotidiana impugna; quamcunque virtutem voles in corde tuo plantatam, & citò adultam, illam hoc ipso modo inter orandum cordi insere, donec radices mittat, donec ramos & folia & fructus fetat, hocest, donec tibi familiaris, facilis & suavis evadat.

4. Oratione plerique duritiem capitis, & intractabilitatem voluntatis, morumque contrahunt. Quo ex fundamento S. Patriarcha nostet dicere so-

G 2

licus

ere

im

103

mi-

nis!

gis

iòd

um

nen

eo

ous

cea

011-

ILIS

eli-

ma

120

2º0

ex-

US:

12-

111=

110

X

liù

en-

ni)

bis

de

litus fertur: ex 1 00. habentibus spiritum orationis, 99. esse vel solere esse illusos. Videas certe non rarò istos orationistas, quidquid inter orandum senserint vehementiùs à se apprehendi, id jam instinctum Spiritûs Sancti, jam Dei manifestatam sibi voluntatem credere, nec ab ea persuasione etiam authoritate obedientiæ se avocari sinere. Inde obstinantur, indurantur, illuduntur: prædictiones & prophetias tentant & referunt; ac quamvis falsi fuisse convincantur, id aut non credunt, aut excusant, nihilominusque pergunt. Hoc tamen non orationis vitium est, sed orantium, qui sine humilitate orant & non orant ut mendici apudDeum, sed ut amici & secretarii cum Deo loquuntur; non indigentiæ ac humilitatis affectu ad orationem procedunt, sed ex dignatione quadam, (quamillicaritatem putant) & præsumptione occulta, & quodam magnificandi sui , per orationis usum & crebritatem longitudinémque, studio. unde etiam mirantur se ob orationem; & spiritum orationis magnificant in se, séque per illum : quo fit, ut instentur oratione; & ab oratione surgant superbi, jactabundi; de voluntate Dei, etiam quoad contingenter futura, certi; atque ita duri & obfirmati, ut vere à S. Patre dicti sint illusi, & vere ad sese detorquere valeant illud Plalmi: Ego dixi in excessu meot omnis homo mendax. Pfal: 115.11. Hi enim in excessus funt, & excessus funt mendacia præcipitantur. Quod malum non evenit ab oratione, humilibus & verà caritate in Deum præditis, verè indigentiarum suarum infinitarumque

de foliditate virtutis

99

que miseriarum gnaris, & ex ea causa tam pro se, quam pro aliis Deum deprecantibus. Oratio enim est silia notitiæ sui & notitiæ Dei, abjectionis sui & æstimationis Dei, dissidentiæ sui, & siduciæ in Deum.

5. Orationum ejaculatoriarum, seu ignitarum & vehementium in Deum 'aspirationum brevissimo tempore peragendarum, ulus nunquam latis laudabitur à spiritualibus viris; utinam ita nunquam negligatur! Experientia docet, sæpe nos una alterave ejaculatoria, in Deum efficacius rapi, & penitius Deum penetrare ab eoque penetrari, quam totius horæ Oratione. Hic porro unum vellem expositum & consideratum, duplices esse ejaculatorias. Quædam sunt meri tantum, affectus nostri in Deum, indices; vel si quid aliud in sui materia continent, tamen qui eas ejaculatur, affectui tantum soli suo, non autem etiam sensui, materiæ intellectui indulger : quod genus ejaculationum summe laudo & commendo; sed illud tamen aliud genus amplius probo(quia utilius existimo, saltem incipientibus & proficientibus) quo non tantum affectus ejaculamur nudos, solumque affectum ignescere facimus, sed etiam quo proposita nostræ voluntatis vel dictamina nostri intellectus, detestationes individuorum vitiorum, vel actus virtutum individuos, brevissimè, & ad infigendas cordi nostro virtutes habitúsque earum radicandos utilissime validissimeque, in Deum jaculamur. Ut, v. g. cum dicimus : Domine, amerituo condone injuriam, quam mibi iste nunc (bodie, nuper,)intulit:

IIS.

rte

n-

m

m

ti-

de

0-

vis

uc

on

ni-

ed

0=

20

04

·9:

110

118

UE

11-

ut

Ta

20%

in

in

nit

m

11-

16

lit: illumque ex corde amo, illique hoc beneficium prastare volo. Hoc actu & igneus in Deum affectus promitur, & caritatis actus heroicus elicitur, & individuè occasio peccandi expugnatur, meriti verò usurpatur, & actualis amor inimicorum fit, & iterum actuale propositum benefaciendi malefactori elicitur. Istud ergo ejaculatoriarum genus urilius reor, saltem proficientibus & incipientibus, quam illud: Deus meus & omnia! ô ignis qui semper ardes &c. Paratum cor meum Deus &c. Q Domine ego servus tuus &c. In talibus namque yel solus affectus alitur, & is etiam solus prodest animæ, Deóque placet; vel certè talium latitudo & intellectus à paucis noscitur & rarò ab usurpantibus penetratur aut intenditur. Igitur etsi omne ejaculatoriarum genus ad solidam virtutem multum facit, posterius tamen genus longe amplius eidem inservit; si non quasolida, certe quatenus solidanda est. Addo his, quod Si oportet semper orare & nunquam deficere, Luc. 18.1. id certe orationibus ejaculatoriis convenit quam maxime præstare. Unde omne tempus, omnis locus, om= nis actio, omnis occasio, ipsa etiam cum hominibus occupatio, talibus orationibus apta est, & condiri debet. Suaserim tamen, ut perfectusac persectionis amator, certis præteres temporibus ac vicibus, certas ejaculatorias, (2 di generis præsertim) singulos in dies exerceat, ejusque rei in examinibus specialem à se rationem exigat. enim sier, ut non solum ad le se & ad Deum redeat à creaturis; non solum ignescat in Deum, sed etiam actus

de soliditate Virtutis.

IOL

bitus in se perficiat, quibus persectis virtutem solidam (quia persectam) habeat. Quâ virtutes parandi ratione, nescio (post divinæ gratiæ auxilia) quid sit vel suavius, vel celerius, vel essicacius. Qua in re non verbis ago, sed ad experientiam remitto.

6. In vita spirituali nemo est, qui peculiaribus atque privatis non tangatur, feraturque desideriis [veletiam prematur indigentiis] sive certi vitii à se expellendi, certive peccati actus devitandi, sive certam virtutem vel gradum virtutis in animo suo radicandi, vel gratiz alicujus certz à Deo obtinendæ &c. His desideriis in estectum deducendis, plerique inter alia & orationis præsidium adhibent, sæpè tamen parvo aut nimis tardo profectu. Qui hoc fiat, nihil attinet dicere in præsenti: hoc tantum propono, quod efficax puto, tum ut citò, tum utsuaviter, tum ut efficaciter desideriis potiamur prædictis: salva in omnibus Dei voluntate, quam supponimus, & credere debemus in prædictis desideriis nunquam nobis deesse; necabejus repugnantia, sed à nostra inessiçaciâ illam raritatem & tarditatem provenire; neque esse culpam in oratione & aliis præsidiis, sed in nobis, qui utimur illis. Itaque si quis captus sit desiderio, v. g. plenæ Resignationis, atque cum Divina voluntate conformitatis, non solo & uno ejus sit desiderio contentus, sed laboret, ejus pretium, vim, naturam, latitudinem, efficaciam, occaliones, materias, actus cognoscere atque penetrare; laboret ejus intima æstimatione potiri; de ea le-

us

& iti

18

ieft o le le le sis récè e le con

gat, loquatur, scribat, audiat; eam orationis sua & longioris & brevioris materiam faciat; ejuldem actus certo tempore, certo loco, certis occasionibus, certis vicibus, quà internos, quà externos eliciat; affignet huic labori non unam diem, vel orationem, seu meditationem, sed mensem, annum, plures, si opus est; singulisque diebus, inter alia Meditationis puncta & proposita, sit aliquantula salrem æstimatio, & delideratio refignationis, propositumque illius actuale, individuum, circumstantiis præsentibus cinctum. Singulis item diebus eandem crebrò à Deo petar proponendo, proponar perendo, v.g. Fiat Domine de me voluntas tua. Domine milerere mei, sicut scis & vis. Domine in te jactatio mea semper. Domine, quod vis, volo; quod non vis, nolo. Eadem Refignatio sit illi, in actionibus, ejus intentio. Ejusdem refignationis actus, desideria, proposita, una eadémque serie repetitis vicibus, pro spiritus & temporis sufficientia, eliciat decem, quinquaginta, centum, vel certe pro numero vulnerum Christi, gaudiorum dolorumve Beatæ Virginis, annorum Christi, annorum B. Virginis &c. neque opus est, ut ad id subtrahat occupationibus minora remporas otiofa & vacua huic operi impendat. v.g. dum ex loco in locum vadit, dum alicubi exspectat aliquid vel aliquem, tempus illud in repetitione actuum resignationis (vel eliciendo, vel proponendo, vel postulando, vel desiderando) terat. Huic vel soli industriæ, examen insuper adhibeat speciale. Audeo dicere, steri non posse, ut non brevi tempore, is qui ita oraverie

de soliditate Virtutis.

103

verit, & laboraverit pro Resignatione, eam assequatur & ejus fructu gaudeat. In quo etiam ad toties

repetitam experientiam remitto.

80

m i-

2-

1-

18

C

)a

7. Orationis maxima est commendatio ex his tribus. Primum est Alacritas indefessa, de qua suprà satis. Secundum est reverentia, sine qua nemo, nemo prorsus oret, quia nemo neque in oratione, neque ex oratione fructum facier. Hic affe-Etus est humilitatis filius, dux ad caritatem & familiaritatem Dei & cum Deo; qui nisi quem eò deduxerit, is non tantum frustra, sed & periculose laborat. qui scopulus multorum, ex nobis est, qui sæpè priùs audemus intimè cum Deo agere, quam didicimus reverenter. Multum est priùs operæ in affectu reverentiæ ponendum ei, qui securè cum Deo amicitiam contrahere vult. Accedit deinde, quòd idem affectus sit fervoris spiritualis mater, devotionis quoque sensibilis & spiritualium confolationum origo. Qui semper cum Deo reverenter agit, nunquam tepescit, scriptum est enim : Qui timet Deum, nihil negligit. Et causa est, quia reverentia ista miscetur vilificatione hominis, & exaltatione Dei, ex cognitione utriusque proveniente. Hæc autem ambo gratiam Dei & favores pelliciunt ad animam ex Deo, & eam in pace secura firmant; ex gratia & pace, fervor atque confolatio manat interior. Tertium est siducia seu sides Dei [ut eam Christus Dominus vocat.] Quæideo dicitur fides Dei, quia credit Deum non tantum velle facere, quod petit aut orat Oratio, sed etiam credit, & quasi pro certo habet, quèd facturus sit omnino Deus.

Deus. Hæc fiducia inter difficiles virtutes est et. iam una: orationi tamen necessaria prorsus, ut sine qua non constet Oratio. Porro fundatur hæc fiducia in resignatione & conformitate nostræ voluntatis cum divina, & quidem plena. Conformis enim voluntas nostra nihil potest velle, nisi quod vult Divina; & quidem etiam non ob aliud, nisi quia vult Divina: atque quod Divina vult voluntas sieri, infallibiliter sit; ideo etiam qui conformem cum Deo voluntatem habet, quando aliquid petit, tam certus est futuri quod petit, quam cercus est conformare se suam voluntatem Deo, in eo quod petit, & quam certus est non posse non fieri id, quod voluntas Dei vult fieri. Ex hoc ergo fonte oritur sides ista, montes etiam transferens, etiam solem sistens, etiam mare dividens, atque siccans, etiam mortuos suscitans quatriduanos. Joan. 11. 43. Tali fiducia solida virtus aliorum nititur, gaudet, grandescit, solidatur.

8. Orationis fructus & finis debet esse Actio; éstque illa optima contemplatio, quæ incitat ad actionem, quæque dicit: Egrediamur in agrum, videamus, si floruit vinea, &c. tam privata, quam etiam aliena. Sublimitates, vehementiæ, inardescentiæ, lachrymæ, dulcedines, si veniunt, non respuantur, neque tamen quærantur. Mensura Orationis, pérque illam solidationis in spiritu & virtute, est, ùt dixi, actio, magis verò passio. Vide, quantum subordineris Deo, subdaris Prælato, adæqueris proximo, humilieris spiritu, conteraris corde, oderis & vincas te, asperneris creaturas, ordines vitam,

regas

de soliditate virtutis.

IOS

regas linguam, & affectus; gulam, & reliqua, quae carnis sunt, nescias; amore tui honoris & libertatis careas; aliis prodesse, solus esse ames; Regulas & communem vitam serves; pati pro Deo desectum, despectum, dolorem quæras & gaudeas; ipsammet denique ad Orationem adspires & anheles. Quantum de his in te invenies, tantum te solidari per orationem in spiritu & virtute, nihil dubites.

Nee plura de Oratione propono, libri pleni sunt, & in promptu: considerationi hæc sufficient, in qua quisque suam orandi consuetudinem examinet: & ubi bene dispexerit, non dubito, quin sacilè causam, ob quam tot orationum suarum modicos & nullos fructus in se persentiscat, inveniat; quam inventam si emendatione tollet, tum vel facile, quantum sit ad solidam & solidandam virtutem instrumentum mediumque oratio, experimento fructuoso cognoscet.

CONSIDERATIO XIV.

Virtus solidatur amore, curâ, usu, gratiæ Dei.

Nter instrumenta & Media solidæ virtutis atque solidandæ, ponimus 2do loco Gratiæ Divinæ amorem, curam, usum. Non immeritò. Nam si absque gratia Dei nihil sit

boni, quanto magis abique eadem nihil sit perse-

fine contraction